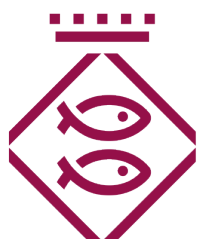

ANUNCI

De conformitat amb l'establert en el punt quart del certificat de l'aprovació de la Junta de Govern de data 28 de juliol de 2025 pel qual es va aprovar el Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals de l'Ajuntament de Lliçà de Vall, es procedeix a la publicació del mateix, amb el tenor literal següent:

Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals de l'Ajuntament de Lliçà de Vall

Ajuntament
de Lliçà de Vall

	Per a descarregar una còpia d'aquest document consulteu la següent pàgina web			
	Codi Segur de Validació	b6de628ba2d54f438fd8708278cd5916001	Data document: 17/09/2025	
	Url de validació	https://seu.lissadevall.cat/absis/idi/arx/idiarxabsaweb/catala/asp/verificadorfirma.asp?nodeabsisini=002		
	Metadades	Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original		

ÍNDEX

1. Introducció	6
2. Marc conceptual sobre les violències masclistes	8
2.1. Radiografia de l'esport a Catalunya	8
2.2. Les diferents manifestacions de violència en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	10
2.3. La interseccionalitat i els factors de vulnerabilitat	16
3. Marc legal sobre les violències masclistes	17
4. Objectius i orientacions transversals	19
5. Àmbit d'aplicació	21
6. La Comissió de treball i de seguiment del Protocol	29
7. Eixos d'intervenció	32
7.1. Prevenció de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	33
A. Bon tracte i entorns segurs en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	34
B. Mapatge de riscos en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	38
C. Estratègies preventives davant les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física.	48
7.2. Reparació integral de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	52
A. Accions per l'abordatge de la reparació integral	52
B. Principis bàsics d'intervenció	55
C. Notificació d'una situació de violència masclista	56
D. Eines de suport per a les persones afectades	57
E. Derivació i coordinació de les situacions de violència	59

F. Circuits d'actuació	62
8. Seguiment i avaluació del Protocol	64
9. Bibliografia	65

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1: Tipus de violències masclistes més habituals als àmbits de l'esport i activitat física	14
Taula 2: Tipus d'àmbits de violències masclistes més habituals als àmbits de l'esport i activitat física	16
Taula 3: Funcions de la persona referent del Protocol	26
Taula 4: Funcions de la persona delegada de protecció del Protocol	27
Taula 5: Equipaments i entitats adherides al Protocol	28
Taula 6: Funcions de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol	29
Taula 7: Persones integrants i suplents de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol	31
Taula 8: Mesures preventives i bones pràctiques en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	34
Taula 9: Comportaments que poden constituir situacions de violències masclistes	40
Taula 10: Accions de prevenció de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física	51
Taula 11: Accions per l'abordatge de la reparació integral	55
Taula 12: Informació sobre el contacte de la bústia de queixes o comunicacions	59
Taula 13: Respostes davant una revelació d'una situació de violència	60
Taula 14: Derivació i coordinació en el cas del perfil de la persona afectada	61
Taula 15: Derivació i coordinació en el cas del perfil de la persona agressora	62
Taula 16: Nivells de gravetat de les violències masclistes	63

ÍNDEX D'IMATGES

Imatge 1: Iceberg de les violències masclistes a l'esport.....	13
Imatge 2: Circuit comunicació parts implicades	25
Imatge 3: Composició de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol	30
Imatge 4: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa bàsica, exemple d'un pavelló poliesportiu	46
Imatge 5: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa bàsica, exemple del camp de futbol	47
Imatge 6: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa activa, exemple a una zona de cal·listènia.....	48
Imatge 7: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa activa, exemple d'una ruta urbana i saludable	49
Imatge 8: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa complementària, exemple a un rocòdrom a l'aire lliure	50

Introducció

El **Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals** és un document que té com a objectiu oferir una línia base per poder generar espais esportius, en concret equipaments esportius municipals, segurs i lliures de violències masclistes. Aquestes violències són una violació dels drets humans de les dones i una manifestació de la discriminació i de la desigualtat dins d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. Aquest document ha estat elaborat seguint la Guia per l'elaboració del Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals i el document Model per desenvolupar el Protocol, de la Diputació de Barcelona (2024).

Els esports i l'activitat física no són espais aliens a aquestes realitats, i cada vegada més, hi ha un reconeixement clar de les desigualtats i violències que pateixen les dones dins d'aquests àmbits. Amb l'augment de la visibilització d'aquestes realitats, conjuntament amb la constatació que les dones volen participar en igualtat de condicions i oportunitats en l'esport, s'han anat incorporant canvis i s'ha anat avançant per una pràctica esportiva més inclusiva, segura i lliure de violències masclistes.

En el marc català, es parteix del treball desenvolupat mitjançant diversos documents com el **Protocol marc per a una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes** aprovat per la Generalitat de Catalunya en l'any 2022 i sobre els que s'enfoquen les pautes proporcionades al **Llibre blanc de la prevenció de les violències masclistes** (2023). També el **Model d'abordatge de les violències sexuals** (2022) i, de manera molt clara i directa, en el **Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals** de la Diputació de Barcelona (2023).

Els protocols són eines claus per coordinar les respostes que es poden donar enfront de situacions indesitjables de violències masclistes i donen la capacitat de prevenir-les i reparar-les. Dins d'aquests documents, es defineix els agents responsables en la intervenció i els passos exactes a seguir quan es produeix qualsevol comportament definit com a no acceptable. **Els esforços per implantar-los busquen fer front a les violències masclistes i tenen la ferma voluntat de desnormalitzar les violències sexistes, identificar-les i reparar-les.**

Ajuntament
de Lliçà de Vall

Plaça de la Vila, s/n
Tel. 938439000
www.llissadevall.cat
llissadevall@llissadevall.cat

Davant aquesta situació, i com a part dels esforços de prevenció i reparació de les violències masclistes, *esdevé fonamental la coordinació entre les diferents Àrees municipals (Igualtat i Feminisme, Benestar Social, etc.) fer-la extensiva, també, entre els centres gestors. Aquesta coordinació transversal ha de servir per conèixer i tenir en compte l'existència d'altres Protocols de la corporació. Així l'Ajuntament / La Regidoria d'Igualtat de Lliçà de Vall ha desplegat el Pla d'igualtat de gènere per la ciutadania* al que s'adhereix el present **Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals de Lliçà de Vall.**

Marc conceptual sobre les violències masclistes

La violència masclista s'entén com la “violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.”
Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, el dret de les dones a erradicar la violència masclista

Dins del marc de la Llei 17/2020, es recullen **vuit manifestacions de la violència masclista**: la física, la psicològica, la sexual, l'obstètrica i de vulneració dels drets sexuals i reproductius, l'econòmica, la digital, de segon ordre i la vicaria; també es recullen **vuit àmbits on es produeix**: de parella, familiar, laboral, social o comunitari, digital, institucional, de la vida política i l'esfera pública i l'educatiu¹. Les violències masclistes tenen un caràcter sociocultural que s'expressa en actituds, estereotips i comportaments que perpetuen les desigualtats de gènere i que es basen en imaginari naturalitzats pel conjunt de la societat (Generalitat de Catalunya, 2023).

La comprensió de la dimensió i complexitat de les violències masclistes és un eix fonamental per poder entendre com d'abordar-les i erradicar-les. A continuació, es presenta com aquestes violències tenen lloc als entorns esportius i de l'activitat física.

1.1. Radiografia de l'esport a Catalunya

Per poder entendre quins tipus de violència es poden exercir contra les dones, és clau comprendre l'entorn on es produeixen. **El 73% dels homes i el 65% de les dones de Catalunya es consideren practicants d'esports i activitat física** (Observatori Català de l'Esport, 2023). Malgrat això, aquest àmbit es troba principalment masculinitzat i, encara que cada vegada hi ha més nenes i noies que practiquen esports, els homes continuat ocupant les tasques de responsabilitat.

¹ Per més informació, vegeu ANNEX 15. Marc conceptual general de les violències masclistes.

Els homes són el 78% de les persones amb formació en l'àmbit de l'esport i el 83% dels entrenadors d'esport federat. Per tant, **només hi ha un 17% de dones que són entrenadores, mentre que només un 34% que són àrbitres i un 27% de les llicències federatives que són femenines.**

Els homes utilitzen més els camps i pistes que les dones. A més, a partir de les onze de la nit, els homes acudeixen més als equipaments

Quant als espais, les dones i els homes fan un ús diferencial dels entorns de pràctica esportiva. **Els camps són utilitzats per un 17% d'homes i només per un 2% de les dones i les pistes per un 20% d'homes i un 7% de les dones.** Els pavellons esportius són, conjuntament amb els camps grans i els

complexos esportius municipals, els equipaments més emprats i, en un 78,5%, són gestionats pels ajuntaments.

Encara que no s'aprecien diferències en els usos de dones i homes, sí que n'hi ha en els horaris dels equipaments. Les dades mostren que les dones fan menys ús d'aquests espais en la mesura que avança el dia i, **a partir de les 23 h, els grups masculins ocupin el 63% de l'espai.**

Hi ha esports que encara està altament segregats. Pel que fa a les activitats desenvolupades en pavellons municipals, en la gimnàstica les dones representen el 100%, mentre que en el futbol sala són un 83% d'homes. Tot i que també hi ha esports que es troben cada vegada amb números més paritaris com el bàsquet (52% són dones i 40% són homes) o l'handbol (45% són dones i 51% són homes).

Pel que fa a la província de Barcelona, l'esport local es troba masculinitzat, especialment en els municipis de més de 50.000 habitants (Diputació de Barcelona, 2021). Els esports convencionals segueixen els estereotips socials vinculats al gènere i els esports federats acostumen a ser esports masculinitzats, especialment pel que fa als municipis de menys de 20.000 habitants.

Esports com la gimnàstica i el futbol sala estan segregats per gènere

Per tant, es pot observar com **el món de l'esport encara es troba masculinitzat, especialment pel que fa als rols de comandament, direcció i entrenament, igual**

que hi ha una certa segregació en esports, com la gimnàstica i el futbol i en l'ús dels espais, la qual cosa afavoreix els equips masculins en fer servir els espais en hores més flexibles de la tarda. Malgrat això, sembla que hi ha altres espais que estan més equilibrats, especialment pel que fa als esportistes, com el bàsquet o l'handbol.

Els estereotips de gènere, les tasques de cures, un deficient accés en transport públic als equipaments esportius, la inseguretat i la por d'acudir de nit a equipaments amb zones fosques o allunyats d'altres centres d'activitat, poden ser algunes de les causes que expliquin aquest ús diferencial i masculinitzat dels equipaments. Tot i que sobrepassa l'àmbit d'aquest Protocol, cal reflexionar i revisar com es pensen aquests equipaments i que espai ocupen dins del teixit dels municipis, a més de les comunicacions per arribar a ells, les ubicacions i com poden ser llocs d'inseguretat per les dones.

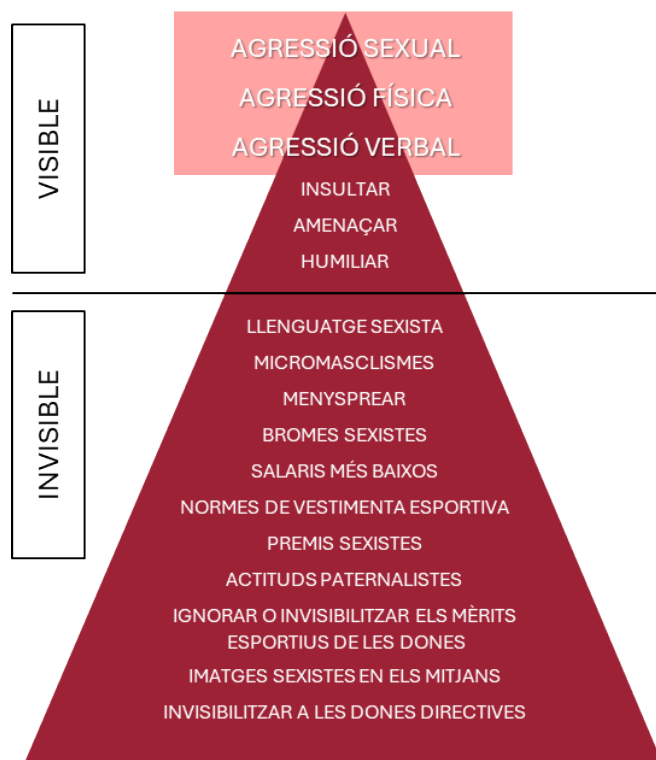
1.2. Les diferents manifestacions de violència en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

L'avançament de les dones en el món de l'esport és una realitat. En les darreres dècades hi ha noms femenins consolidats que són referents per a tota la societat. Malgrat això, encara queden nombrosos reptes per superar per tal de garantir que el món esportiu sigui un espai igualitari per tothom.

Una de les manifestacions més greus de la desigualtat de gènere són les violències masclistes que, com en tots els espais, també ocorren en la pràctica esportiva. Aquestes poden ser agressions més visibles, que es reconeixen fàcilment, com les agressions sexuals, físiques o verbals, els insults, les amenaces o les humiliacions. Ara bé, aquestes, violències també poden manifestar-se de formes menys visibles, i que esdevenen igualment rellevants com l'ús d'un llenguatge sexista, unes pitjors condicions laborals per les dones, el sostre de vidre, una representació estereotipada i sexualitzada, actituds paternalistes i de menyspreu o acudits i bromes sexistes.

Imatge 1: Iceberg de les violències masclistes a l'esport

Font: Elaboració pròpia a partir de l'iceberg de les violències masclistes a l'esport de l'àrea d'esports de l'Ajuntament de Barcelona (2023)

L'àmbit de l'esport i l'activitat física presenta característiques concretes que requereixen un abordatge específic de la violència masclista. Primerament, es produeix un constant **contacte físic** a causa de la naturalesa de l'activitat i en tots els processos de recuperació i suport físic als i les esportistes. A més, **les relacions intergeneracionals** són habituals amb nenes, nens i adolescents que participen conjuntament amb persones adultes en les activitats esportives.

També són contextos amb **relacions estretes, personals, comunitàries i de dependència** entre entrenadors i entrenadores, esportistes i companyes, en les quals s'ha de prevenir que es produeixin **relacions de poder i violència** tant entre persones adultes i amb capacitat de presa de decisions vers esportistes, com entre iguals.

Igualment, el contacte físic és habitual en les celebracions dels mèrits esportius, també dins de la mateixa pràctica esportiva i com a part de la recuperació física. La nuesa també forma part de la pràctica usual en els espais compartits com a vestidors. Tot i que totes aquestes situacions no són negatives per si mateixes, poden donar l'espai perquè persones s'aprofiten i perpetrin violències cap a altres persones. Per tant, és important establir els límits del que es considera una conducta acceptable o inacceptable, i saber identificar les situacions que poden constituir tipus de violències masclistes a l'àmbit de l'esport (Emakunde, 2015).

En aquest sentit, cal tenir en compte que hi ha **tipus de violències masclistes** que es poden produir més habitualment en l'àmbit esportiu i de l'activitat física.

Taula 1: Tipus de violències masclistes més habituals als àmbits de l'esport i activitat física.

Tipus de violències masclistes	
Violència física	Comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany. Aquestes agressions es poden donar en el marc de la pràctica esportiva com també fora d'aquesta, en espais compartits i fora dels equipaments esportius.
Violència psicològica	Comprèn conductes o omissions que produeixin en les dones una desvaloració o un patiment mitjançant amenaces, humiliació, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. Dins d'aquest tipus de violència també s'inclou la violència ambiental vers els béns o objectes amb valor sentimental o

	econòmic i l'amenaça de violència vers el cercle afectiu de la dona.
Violència sexual	És qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.
Violència sexual a l'esport	"És un comportament cap a un individu o un grup d'individus que inclou comportaments sexualitzats (verbals, no verbals o físics) amb intenció o sense, legal o il·legal, basats en un abús de poder i confiança i que és considerat per la víctima o per un espectador/a com a no-desitjat o coercitiu" (Consell Català de l'Esport, 2020) (per a més informació, vegeu l'ANNEX 14. Marc conceptual general de les violències masclistes).
Violència econòmica	Consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i que en

	l'àmbit esportiu pot estar vinculat als premis, salaris i remuneracions de les dones esportistes i treballadores.
Violència digital	Són els actes de violència masclista i misogínia en línia mitjançant l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, el dret de les dones a erradicar la violència masclista

També hi ha tipus **contextos** dins de l'esport i l'activitat física on les violències masclistes es poden reproduir de forma més habitual.

Taula 2: Tipus d'àmbits de violències masclistes més habituals als àmbits de l'esport i activitat física.

Tipus d'àmbits de violències masclistes	
Àmbit laboral	Violència masclista vers les dones que treballen en l'àmbit esportiu i de l'activitat física, amb especial atenció a l'assetjament per raó de sexe, assetjament sexual i discriminació per embaràs o maternitat. En aquest sentit, les treballadores poden patir violència sexual, econòmica i també discriminació dins del marc de l'embaràs i la maternitat.
Àmbit social o comunitari	Violència masclista vers les dones que

	participen de les activitats esportives, i que compren, agressions sexuals, assetjament sexual, agressions per raó de gènere, restriccions o privacions d'accés a activitats esportives, vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic. A més d'expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.
Àmbit digital	Violència que es produeix a les xarxes de comunicació digitals mitjançant ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.
Àmbit institucional	Es refereix a les accions i omissions de les autoritats, personal públic i agents de qualsevol organisme o institució pública amb l'obstaculització o impediments de

	l'accés als drets de les dones. També amb la manca de diligència deguda.
--	--

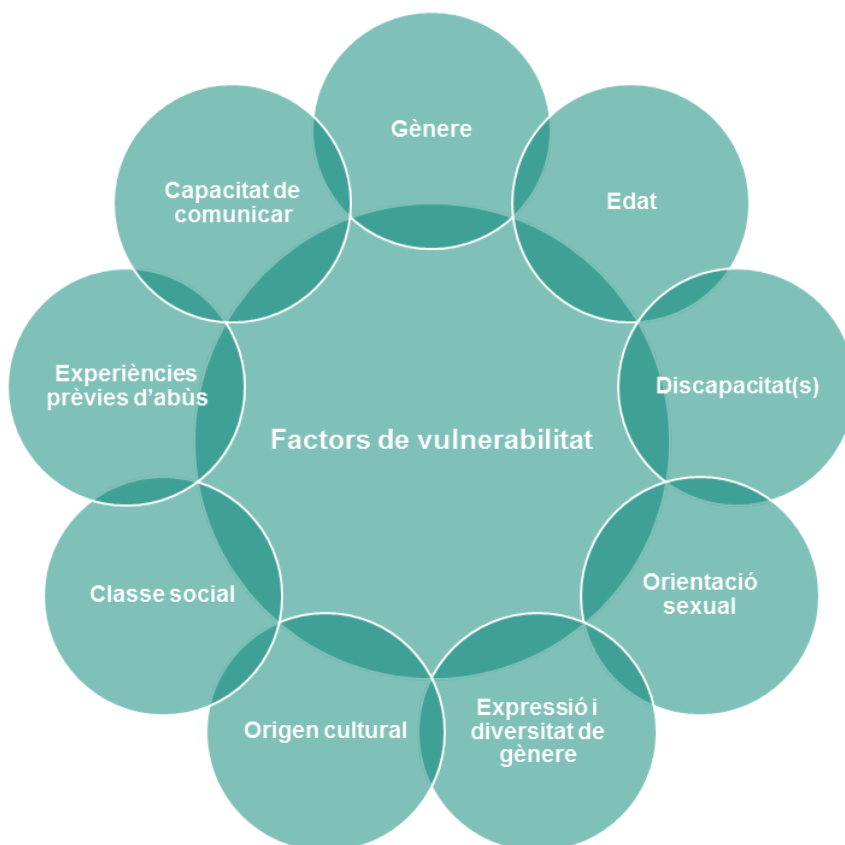
Font: Elaboració pròpia a partir de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, el dret de les dones a erradicar la violència masclista

Totes aquestes violències masclistes causen danys psicològics i, fins i tot, físics a les dones; reforcen estereotips de gènere i masclistes; danyen la dignitat i la reputació de les dones; atempten contra la privacitat i la llibertat d'obrar de les dones; li causen pèrdues econòmiques, i obstaculitzen la seva participació en l'esport i la seva llibertat d'expressió.

1.3. La interseccionalitat i els factors de vulnerabilitat

La **interseccionalitat** és un enfocament que destaca l'existència de diferents eixos de desigualtat social, vulnerabilitat i poder que estan relacionats entre si i que configuren realitats concretes per les persones (Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, 2022). Per poder acompanyar de forma adequada i sense revictimitzar a qualsevol persona que hagi patit una violència masclista a l'equipament esportiu, cal tenir en compte que, aspectes com el gènere, la raça, l'edat, l'orientació sexual, entre d'altres, influencien les experiències de discriminació i que, aquestes, no es poden entendre dins d'un sol marc explicatiu ni com una suma de diversos eixos.

Les violències masclistes es configuren de maneres concretes i específiques per a cada persona segons els eixos que els travessen i la interseccionalitat és una proposta per comprendre que les desigualtats estructurals afecten de forma diferencial els diversos grups socials. En aquest sentit, no existeix un perfil específic de víctima de l'assetjament o l'abús sexual, qualsevol persona pot ser-ho, però sí que hi ha un seguit de factors que poden condicionar i augmentar la vulnerabilitat de les persones:

Per poder comprendre com s'aplica la perspectiva interseccional, es recomana introduir les següents preguntes dins de l'acompanyament a qualsevol persona que hagi patit una situació de violència masclista a l'equipament esportiu:

- Quins factors de vulnerabilitat i eixos interseccionals travessen aquesta esportista?
- S'ha d'adaptar algun aspecte de la intervenció per tenir en compte els diversos factors de vulnerabilitat o eixos interseccionals que travessen aquesta esportista?
- En l'abordatge, s'està reproduint algun prejudici, biaix o estereotip vinculat als diversos factors de vulnerabilitat que travessen aquesta esportista?
- S'està garantint que, en l'abordatge, no s'estiguin produint més desigualtats o vulnerabilitats?

Font: elaboració pròpia Consultoria MiT, 2024

2. Marc legal sobre les violències masclistes

El marc legal situa la legislació internacional, estatal, autonòmica i local vinculada a les violències masclistes i el marc competencial de l'àmbit esportiu. A continuació, es presenta una relació de la legislació actual vigent amb els punts claus per emmarcar el **Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals de l'Ajuntament de Lliçà de Vall**.

En l'àmbit internacional

2015 - Recomanació Consell Europeu sobre la incorporació de la perspectiva de gènere a l'esport

2011- Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers la dona i la violència domèstica (Conveni d'Istanbul)

1991 - Codi de conducta sobre les mesures per combatre l'assetjament sexual inclòs a la recomanació 92/131/CE de la Comissió

Convenció de 20 de novembre de 1989 dels drets de l'infant adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides en la Resolució 44/25

1979 - Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW)

En l'àmbit estatal

Llei 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBI

Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual

Llei 39/2022, de 30 de desembre, de l'Esport

Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència (LOPIVI)

Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents del Pacte d'Estat contra la violència de gènere

Codi penal, modificació 2015

Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència, que modifica l'anterior Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre homes i dones

Llei 19/2007, de juliol, contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància a l'esport

Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere

Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor

En l'àmbit autonòmic

Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació

Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes

Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

2006 - Estatut d'Autonomia de Catalunya

Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la llei de l'esport

3.Objectius i orientacions transversals

El present Protocol neix de la necessitat de disposar d'un recurs tècnic envers les violències masclistes als equipaments esportius, tot seguint el marc normatiu competent, per tal d'actuar de manera coordinada davant una agressió masclista i amb la ferma voluntat de garantir espais lliures i segurs per totes les persones.

Seguidament es detallen els objectius del Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals de l'Ajuntament de Lliçà de Vall.

- **Objectiu 1:** *Manifestar el rebuig i la no tolerància envers les violències masclistes dins dels equipaments esportius municipals.*
- **Objectiu 2:** *Enfortir el compromís i promoure el bon tracte entre les persones als equipaments esportius municipals.*
- **Objectiu 3:** *Establir les pautes d'actuació per la prevenció i reparació en relació amb situacions de violència masclistes que es puguin donar als equipaments esportius municipals, amb circuits d'intervenció àgils i que eviten la revictimització.*
- **Objectiu 4:** *Proporcionar eines de prevenció i sensibilització per evitar les violències masclistes als equipaments esportius municipals.*
- **Objectiu 5:** *Contribuir a la creació d'un espai esportiu i de l'activitat física lliure de violències masclistes.*
- **Objectiu 6:** *Fomentar una resposta coordinada de tots els agents implicats als espais esportius i de l'activitat física davant qualsevol classe de violència masclista.*

A més, és important assenyalar les orientacions transversals del Protocol, com són:

El bon tracte

Les relacions entre les persones han d'estar regides per la màxima del respecte, l'enteniment i la cura cap a les altres, generant un espai de bon tracte on no hi ha

tolerància davant el maltractament, la discriminació, la intolerància i les violències masclistes.

La perspectiva de gènere interseccional

La perspectiva de gènere interseccional proporciona una mirada completa, inclusiva i diversa de la realitat social i de les seves necessitats, sent veritablement transformadora per a tota la societat. Incloure aquesta visió proporciona les eines per entendre les violències masclistes i comprendre com les distintes realitats de les persones generen diferències en l'impacte d'aquestes en les seves vides.

La diligència deguda

Els poders públics tenen l'obligació d'actuar amb agilitat i eficiència adoptant les mesures legislatives necessàries per garantir la prevenció, investigació, persecució, càstig i reparació davant qualsevol acte de violència masclista i protegir-ne les víctimes, assegurant-se en tot moment que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors es comportin d'acord amb aquesta obligació, recollida en Art.3. Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

La no revictimització

Les intervencions desenvolupades en el marc d'actuació del Protocol han de garantir la màxima atenció al tractament de la dona, infant o adolescent que hagi patit la violència masclista als equipaments esportius municipals. Totes les preguntes, comunicacions i accions han de tenir sempre en compte la cura, protecció i consentiment de la víctima, entenent que cada persona interpreta i té necessitats diferencials, respectant la seva agència i voluntat en tot moment.

4. Àmbit d'aplicació

El Protocol per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals s'aplica a tots els equipaments esportius municipals de Lliçà de Vall i a totes les persones que s'hi relacionen: personal esportiu de l'equipament, personal administratiu, de neteja, manteniment i qualsevol altre tipus de personal vinculat a l'equipament; **també s'aplica a les persones usuàries i les seves famílies i persones cuidadores.**

Igualment, s'aplicarà el Protocol a totes les entitats esportives que facin servir els equipaments esportius municipals i que s'adhereixin al mateix, sense perjudici d'aplicar també els seus propis Protocols interns.

Aquest Protocol ha d'estar a disposició de totes les persones que interactuen amb els equipaments esportius amb la finalitat de garantir que n'estiguin informades i en puguin fer ús en el cas que pateixin o siguin testimoni de qualsevol situació de violència masclista.

El procés d'activació del present Protocol pot ser iniciat tant per la persona afectada com per les persones referents, la Comissió de treball i de seguiment o alguna persona testimoni, quan tinguin indicis o sospites fonamentades que s'està produint un cas d'assetjament dins de l'equipament municipal.

S'estableix un període de vigència del Protocol de 5 anys

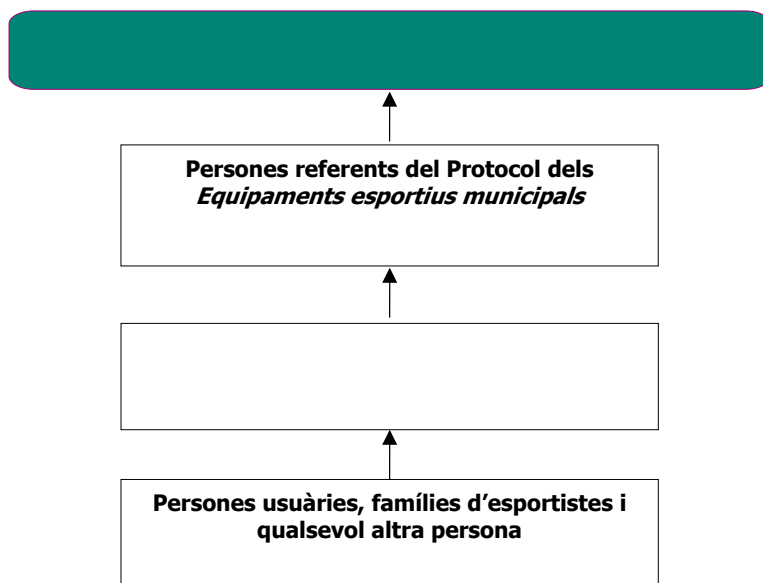
Els supòsits que es poden donar entre persona agressora i víctima són:

- **Violència d'una persona treballadora a una persona treballadora** (a tall d'exemple, consergeria, manteniment, neteja, monitoratge, arbitratges, responsables entitats).
- **Violència d'una persona treballadora** (a tall d'exemple, consergeria, manteniment, neteja, monitoratge, arbitratges, responsables entitats) **a una persona usuària** (tant majors com menors d'edat).

- **Violència de la persona usuària** (tant majors com menors d'edat) **cap a una treballadora de l'equipament** (a tall d'exemple, consergeria, manteniment, neteja, monitoratge, arbitratges, responsables entitats).
- **Violència d'una persona usuària a una persona usuària** (tant majors com menors d'edat).

La implicació de totes les parts és imprescindible per a la prevenció i reparació de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física en equipaments esportius municipals. En cas de patir qualsevol tipus de violència o tenir coneixements o sospita d'alguna d'elles, s'ha de contactar amb la **persona delegada de protecció de l'entitat esportiva** que és la responsable de la gestió i custòdia de la documentació. El delegat/ada comunicarà a les **persones referents del protocol de l'equipament esportiu** que ho posarà en coneixement de la **Comissió de treball i de seguiment**, tal com mostra la següent figura:

Imatge 2: Circuit comunicació parts implicades

Font: elaboració pròpia Consultoria MiT, 2024

Referents del Protocol (equipaments)

La figura de persona referent i persona referent de protecció (en el cas de menors) del Protocol són una o unes quantes persones que pertanyen a l'equipament, amb formació i sensibilitat sobre violències masclistes i que tenen per objectius assumir la

intervenció una vegada s'activa el Protocol i la seva correcta aplicació. Les seves funcions són:

Taula 3: Funcions de la persona referent del Protocol

Funcions de la persona referent del Protocol

- Rebre i gestionar les comunicacions dels canals de denúncia.
- Ajudar en la presa de decisions en casos d'indicis de situacions abusives, maltractaments o altres tipus de violències, que puguin patir les persones que fan servir els equipaments.
- Acompanyar en el procés d'informació/notificació de les situacions de violència per qualsevol persona que sigui testimoni.
- Coordinar-se conjuntament amb la Comissió de treball i de seguiment i els serveis i recursos municipals per poder desenvolupar tasques de prevenció i donar resposta a qualsevol cas.
- Assessorar i donar suport a les persones vinculades a l'equipament sobre els circuits, l'àmbit judicial, les coordinacions amb serveis externs, entre d'altres.
- Ser la persona interlocutora entre Policia Local, Serveis Socials, Igualtat i les entitats, en el procés d'investigació.
- Consensuar amb l'òrgan de govern i el delegat/ada de protecció de l'entitat la informació que es traspasa a les famílies en les situacions de crisi.
- Gestionar el flux d'informació amb l'exterior (mitjans de comunicació, comunicats, entre d'altres).
- Fer un seguiment dels casos notificats.
- Fer un seguiment anual de les intervencions realitzades.

Delegades de protecció (entitats)

Les entitats esportives i d'oci que realitzen activitats amb menors tenen l'obligació de comptar amb la figura del delegat o delegada de protecció per protegir a la infància i adolescència vers les violències mitjançant l'aplicació del protocol de cada entitat².

Taula 4: Funcions de la persona delegada de protecció del Protocol

Funcions de la persona delegada de protecció del Protocol

- Comunicar a la persona referent del Protocol o a la Comissió de seguiment i avaluació qualsevol situació de violència masclistes identificada o reportada.
- Assessorar i donar suport a les entitats en temes de circuits, àmbit judicial, coordinacions amb serveis externs, entre d'altres a través de les indicacions proporcionades per la persona responsable del Protocol.
- Ajudar en la presa de decisions en casos d'indícis de situacions abusives, maltractaments o altres tipus de violències, que puguin patir els i les infants i adolescents que participen en les activitats esportives als equipaments.
- Consensuar amb l'òrgan de govern i la persona referent del Protocol de l'entitat la informació que es traspassa a les famílies en les situacions de crisi.
- Gestionar el flux d'informació amb l'exterior (mitjans de comunicació, comunicats, entre d'altres).
- Fer un seguiment dels casos notificats.
- Fer un informe anual de les intervencions realitzades.
- Assegurar-se que les noves incorporacions de personal reben i signen els documents d'acceptació del Protocol.

Pel que fa a la disposició d'equipaments esportius, Lliçà de Vall disposa d'un total de 4 instal·lacions municipals. A la taula següent es disposen tots ells amb les seves

² Article 48.1.c de la Llei orgànica 8/2021, LOPIVI, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència

Ajuntament
de Lliçà de Vall

Plaça de la Vila, s/n
Tel. 938439000
www.llissadevall.cat
llissadevall@llissadevall.cat

principals característiques. A més, també estan incloses les entitats de Lliçà de Vall adherides al Protocol.

Taula 5: Equipaments i entitats adherides al Protocol

Nom de l'equipament esportiu (tipus de gestió)	Tipus d'equipament esportiu	Adreça	Persones referents del Protocol	Persones suplents
Pavelló Municipal. (Gestió directe).	Pavelló esportiu i Pista poliesportiva	Garrotxa, 2.	Tècnic d'Esports. garciarp@lissadevall.cat 666.505.406. 8h a 15h	Conserge instal.lació. esports@lissadevall.cat 93843.82.42 16h a 23h
Camp de Futbol (Gestió directe).	Camp de Futbol	Ebre, 9.	Tècnic d'Esports. garciarp@lissadevall.cat 666.505.406. 8h a 15h	Conserge instal.lació. esports@lissadevall.cat 663.750.961 16h a 23h
Gimnàs Municipal Les Llisses (Gestió directe).	Sala Polivalent	Garrotxa s/n	Tècnic d'Esports. garciarp@lissadevall.cat 666.505.406 8h a 15h	Conserge instal.lació. esports@lissadevall.cat 671.433.507 17h a 22h

Gimnàs Municipal (Gestió directe).	Sales dirigides i fitness	Garrotxa s/n	Tècnic d'Esports. garciarp@llissadevall.cat 666.505.406 8h a 15h	Conserge instal·lació. esports@llissadevall.cat 671.433.507 8h a 15h
Nom de l'entitat esportiva	Equipaments on desenvolupen la seva activitat	Adreça de l'entitat	Persones delegades de protecció	Persones suplents
Club Bàdminton Lliçà de Vall	Gimnàs Municipal	Garrotxa s/n	President/a badllissadevall@gmail.com 647597064	Secretari/a badllissadevall@gmail.com 647597064
Club Petanca Can Prat	Pistes Petanca Can Prat	Av. Can Prat s/n	President/a ramonsanchez1951@gmail.com 697204575	Secretari/a ramonsanchez1951@gmail.com 697204575
Centre d'Iniciatives de Muntanya (CIM)	Poliesportiu Municipal	Garrotxa, 2	President/a Cim-Ildv@hotmail.com	Secretari/a Cim-Ildv@hotmail.com

			617638300	617638300
Club Bàsquet Lliçà de Vall	Poliesportiu Municipal	Garrotxa, 2	Neus Cervantes Requena basquetllissadevall@gmail.com 644 220 894	President/a basquetllissadevall@gmail.com 644220894
Club Futbol Lliçà de Vall	Camp de Futbol	Ebre, 9.	President/a junta@cfllicadevall.com 622002016	Secretari/a junta@cfllicadevall.com 622002016
Club Futbol Sala Lliçà de Vall	Poliesportiu Municipal	Garrotxa, 2	Jessica Cascales Pérez dani jose63@hotmail.com 635837203	President/a dani jose63@hotmail.com 655393768
Club Tennis Les Argelagues	Pistes de Tennis Les Argelagues	Del Pilar	Silvia Serra Tomàs info@lesargelagues.com 640218817	President/a info@lesargelagues.com 640218817
Associació esportiva Onewell	Camp de Futbol	Ebre, 9.	Carlos Contreras onewellsport@gmail.com	President/a onewellsport@gmail.com

			678075889	611027961
Club Futbol Americà Panthers	Camp de Futbol	Ebre 9	Eva Cepeda Garcia cfapanthers@gmail.com 673571997	President/a cfapanthers@gmail.com 673571997
Club Petanca Lliçà de Vall	Pista Petanca de Lliçà de Vall	Garrotxa, 2	President/a Josedeberto1@yahoo.es 685996183	Secretari/a Josedeberto1@yahoo.es 685996183
Club Escacs Lliçà de Vall	Casal de Joves "Kaliu"	Passeig de l'Església 1	President/a escacsllissadevall@gmail.com	Secretari/a escacsllissadevall@gmail.com
Club Patí Lliçà de Vall	Poliesportiu Municipal	Garrotxa, 2	Purificación Rodríguez Garcia c.p.llissadevall@gmail.com 667436746	President/a c.p.llissadevall@gmail.com 691258360

5. La Comissió de treball i de seguiment del Protocol

La **Comissió de treball i de seguiment** del Protocol de l'Ajuntament de Lliçà de Vall es forma per assegurar l'existència d'una figura referent per consultar les situacions de violència masclistes que es pugui donar als equipaments així com iniciar les actuacions recollides en el present document. És a dir, està formada per un grup de persones encarregades de supervisar i avaluar l'aplicació del Protocol.

Taula 6: Funcions de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol

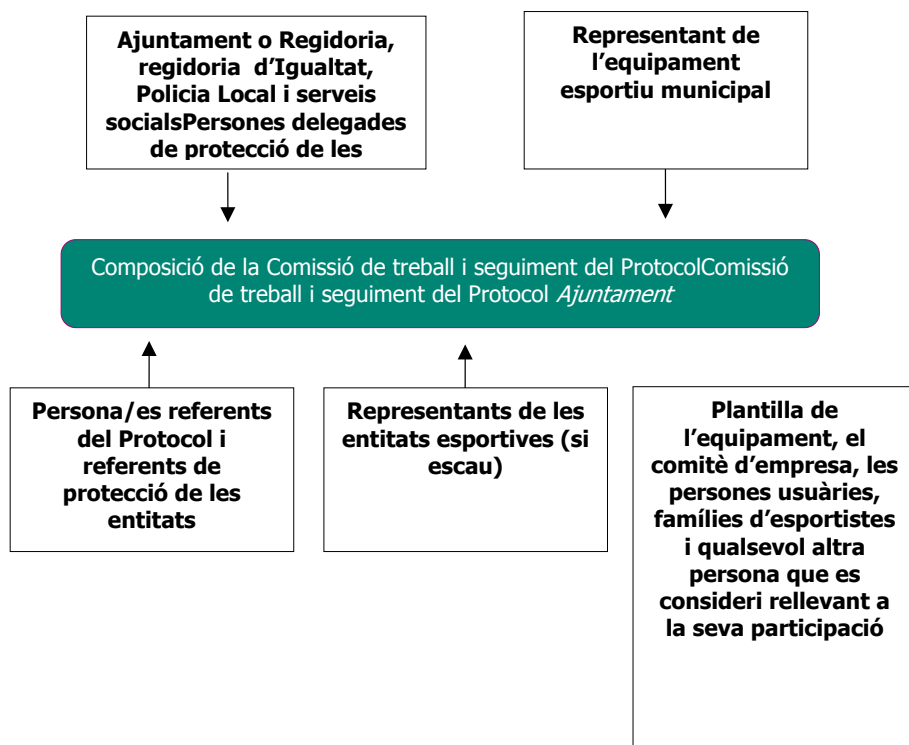
Funcions de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol

- Donar suport a la persona de referència de l'Ajuntament i al delegat/ada de protecció de les entitats.
- Impulsar accions de sensibilització i prevenció.
- Promoure el coneixement del Protocol i potenciar la detecció de situacions.
- Activar el protocol, promoure la investigació d'un cas detectat i elaborar-ne un informe de conclusions.
- Realitzar un informe anual per fer un balanç anual de les accions realitzades i dels casos o situacions detectades, valorant-ne l'abordatge.
- Revisar el protocol i fer propostes de millores si s'escau.
- Determinar el calendari i la periodicitat de les reunions de seguiment de la comissió.
- Formar-se i sensibilitzar-se de forma regular (almenys, una vegada l'any) vers les violències masclistes i la perspectiva de gènere.

Així mateix, les principals parts implicades en la Comissió de treball i de seguiment d'aquest Protocol són:

- **Ajuntament de Lliçà de Vall i Regidoria d'Esports** com impulsors i responsables últims del Protocol, la seva funció és orientar als equipaments i els seus responsables, fer-hi seguiment anual i informar sobre les novetats legislatives.
- **Regidoria d'Igualtat, Policia Local i serveis socials de Lliçà de Vall:** seran els responsables d'oferir a l'Ajuntament assessorament davant els casos d'assetjament que s'investiguin.
- **Equipaments esportius:** designaran una persona responsable del Protocol dintre de l'equipament nomenat *Referent de protecció* que serà la o les persones encarregades de fer de pont entre l'equipament esportiu i l'Ajuntament en el procés de denúncia.
- **Entitats esportives:** designaran a una persona responsable del Protocol dintre de l'entitat nomenat *delegat/ada de protecció* que serà la o les persones encarregades de fer de pont en el procés de denúncia d'un cas d'assetjament entre l'esportista, família o persona usuària, l'equipament esportiu i l'ajuntament.

Imatge 3: Composició de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol

Font: Elaboració pròpia, Consultoria MiT, 2024

Seguidament, es detalla la informació de les persones integrants i suplents de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol de prevenció de les violències masclistes en equipaments esportius municipals:

Taula 7: Persones integrants de la Comissió de treball i de seguiment del Protocol

1. TÈCNICA DE BENESTAR SOCIAL
2. TÈCNICA D'IGUALTAT
3. TÈCNIC D'ESPORTS
4. CAP-RESPONSABLE DE LA POLICIA LOCAL.

6. Eixos d'intervenció

La prevenció i la reparació són els dos eixos claus per l'abordatge efectiu de les violències masclistes perquè posen la mirada en el treball comunitari i individual i en la garantia de no repetició.

En aquest sentit, **l'eix d'intervenció per a la prevenció de les violències masclistes** en l'àmbit de l'esport i l'activitat física s'ha estructurat en 3 esferes:

- A. **Bon tracte i entorns segurs** en el tracte entre persones, en els espais dels equipaments, en desplaçaments i viatges, i en les xarxes socials i canals de comunicació.
- B. **Mapatge de riscos** en els comportaments que poden constituir situacions de violències masclistes en equipaments en espais tancats i a l'aire lliure, i model de mapatge dels equipaments esportius.
- C. **Estratègies preventives** davant les violències masclistes, accions de prevenció.

Per altra banda, **l'eix de reparació integral de les violències masclistes** en l'àmbit de l'esport i l'activitat física s'ha estructurat en 6 esferes:

- A. **Accions per a l'abordatge de la reparació integral** amb la detecció, acompanyament i intervenció, valoració integral dels riscos i per a la investigació i sanció de la violència masclista.
- B. **Principis bàsics d'intervenció** en persones adultes i en menors d'edat.
- C. **Notificació** d'una situació de violència masclista
- D. **Eines de suport** per a les persones afectades
- E. **Derivació o coordinació** de les situacions de violència
- F. **Circuits d'actuació**

6.1. Prevenció de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

La prevenció és el “conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.”

Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, el dret de les dones a erradicar la violència masclista

Les violències són **una problemàtica de caire estructural, i com tal, les accions concretes han de treballar per generar canvis en tots els àmbits**. La prevenció és una eina per materialitzar els drets de les dones, infants i adolescents a viure sense patir violències masclistes, per tant, s'ha d'implicar a tothom. Hi ha aspectes claus per tal d'assolir aquesta finalitat com són la **sensibilització, la formació, la promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries o l'acció comunitària**, entre d'altres (Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, 2022).

La prevenció és una estratègia clau per treballar en l'erradicació de les violències masclistes i per donar eines d'actuació per a quan això passi, és a dir, tractar de no arribar tard, reduir l'impacte al màxim i garantir la no repetició i la reparació.

Existeixen dos tipus de prevenció (Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, 2023):

- La **prevenció estructural**, és de caràcter permanent, i es materialitza en programes i accions orientades a produir canvis institucionals, socials i culturals.
- La **prevenció individual o col·lectiva**, és de caràcter puntual i s'activa davant d'un cas i es tracta d'acompanyar a les persones afectades amb mesures individualitzades i aturar i limitar el comportament agressiu dels agressors.

L'Ajuntament de Lliçà de Vall ha desplegat el Pla d'igualtat de gènere per la ciutadania i el Pla estratègic de gènere de l'àrea d'esports. Les mesures vinculades a la prevenció de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física seran assimilades i integrades dins del present Protocol per tal de coordinar les accions d'igualtat de gènere i contra les violències masclistes del municipi.

A. Bon tracte i entorns segurs en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

La creació d'entorns segurs i lliures de violències masclistes parteix de la premissa de fomentar el bon tracte com a model relacional entre totes les persones involucrades a l'esport i l'activitat física. El bon tracte parteix de la comprensió de la necessitat de tractar bé a les persones i entendre les seves necessitats, cuidant-se entre elles i mantenint una relació d'interès superior de l'altre (Direcció General de Joventut, 2020) i és un model relacional, contrari al maltractament, en el qual es creen nous valors per relacionar-nos i percebre'ns de manera més saludable i segura (Fina Sanz Ramón, 2017).

Desenvolupar ecosistemes de cures i bon tracte en els quals es posa el benestar, les necessitats i el respecte de l'altre con a centre de les interaccions, construeix un espai on totes les persones són responsables dels altres, en el qual la cura cap a la resta és la norma i la prevenció dels maltractaments i les violències precedeix totes les actuacions.

Per tal de crear entorns segurs i lliures de violències masclistes, s'ha de promocionar el bon tracte i pràctiques dins del món esportiu i de l'activitat física. A continuació, es presenta un seguit de mesures preventives i de bones pràctiques.

Taula 8: Mesures preventives i bones pràctiques en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

Mesures preventives i bones pràctiques	
Tracte entre persones	Fomentar el tracte igualitari a totes les persones esportistes, persones usuàries i personal laboral dels equipaments mitjançant la formació,

	<i>sensibilització i rebuig vers les violències masclistes.</i> • <i>Crear espais segurs i de confiança entre persones adultes i el grup d'iguals.</i> • <i>Assignar una persona de referència que atengui les preocupacions de les persones esportistes.</i> • <i>Fer les activitats en grup en espais oberts o visibles per tothom i evitar entrenaments o sessions de millora individualitzades de manera continuada.</i>
Espais dels equipaments	• Evitar accions als vestidors, despatxos, sales d'infermeria, magatzems o passadissos que es puguin fer en espais oberts (xerrades, avisos, tàctiques, etc.). • Evitar que entrenadors/ores i esportistes comparteixin vestidor. • Mai tancar les portes amb clau quan s'estan fent servir (vestidors, dutxes, sales d'infermeria o fisioteràpia, etc.) i sempre picar abans d'entrar, especialment en el cas d'entrenador/ores i altre personal. • Preferiblement, els despatxos seran espais amb vidrieres que permetin veure el que està passant a l'interior. • Assegurar que els i les menors no van sols o soles per l'equipament esportiu. • Il·luminar els passadissos i sortides laterals, de forma que no hi hagi zones de foscor. Evitar, quan sigui possible, la seva utilització, fomentant l'ús de zones comunes per totes les persones usuàries i treballadores (a tall d'exemple, tancar les portes

	laterals i usar només les principals). • Tancar amb clau els magatzems i només fer ús per part de les persones autoritzades. En el cas de les persones autoritzades, anar en parelles quan calgui emprar-les. • Realitzar sessions i tractaments amb la porta oberta i en presència d'una altra persona i informar, sempre que calgui, a les persones responsables de la persona esportista o a la resta de l'equip. • <i>Evitar que els equipaments esportius estiguin allunyats d'altres equipaments municipals o aïllats i que comptin amb il·luminació òptima que eviti zones de foscor (aparcament, entrades, parades de transport públic, etc.)</i> • Fomentar l'ús de l'equipament per part de persones de diverses edats, gènere, etc. mitjançant la programació (a tall d'exemple, fomentar els grups femenins també a les últimes hores del dia, no només masculins). • En el cas que hi hagi persones de seguretat, garantir sempre una presència paritària de dones i homes i que tinguin formació específica de violències masclistes.
Desplaçaments i viatges	• Evitar viatges o desplaçaments individualitzats i, quan sigui necessari, informar a les persones responsables o família de la persona esportista. • Evitar transportar a les persones esportistes amb vehicle propi i privat, fomentant l'ús d'un transport comú a tot l'equip. • Organitzar sempre habitacions separades entre

	entrenadors/ores i esportistes. • En el cas de la infància, garantir que els nens i nenes dormiran al seu llit, en cap cas al llit del monitor o monitora, si és necessari tranquil·litzar-los, es farà a l'habitació que comparteixen amb altres nens i nenes. • Establir normes per a les entrades i sortides de persones en les habitacions d'esportistes. • Permetre que la persona esportista es pugui comunicar amb la família, no aïllar-la. • Fer les reunions i trobades d'equip o amb esportistes individuals en espais oberts, visibles o públics.
Xarxes socials i canals de comunicació	• Definir les bones pràctiques, comportaments acceptats i comportaments a evitar per tal que en els canals de comunicació i en les xarxes socials no es produeixen bromes, acudits, comentaris o qualsevol mena de comportament masclista, sexista, racista, homofòbia, etc. • Limitar i fer un bon ús dels mòbils, amb especial atenció a respectar la privacitat, intimitat i drets d'imatge dels i les esportistes. • Definir quins seran els canals de comunicació durant la temporada, respectar les hores de descans i fer una comunicació assertiva i directa. • Evitar que en canals de comunicació amb esportistes hi hagi una única persona responsable o entrenador/a. • Evitar la comunicació individualitzada per part de la persona responsable o entrenador/a amb la persona

	esportista. • Utilitzar els grups de comunicació exclusivament per a temes vinculats a la pràctica esportiva. • En el cas de la infància, el contacte sempre ha de ser a través dels seus responsables i no es pot donar interacció entre menors i personal tècnic adult a les xarxes socials.
--	--

Font: Adaptat de La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (re)conèixer, parlar i actuar (Consell Català de l'Esport, 2020)

B. Mapatge de riscos en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

L'àmbit de l'esport i l'activitat física presenta **característiques específiques** com la intergeneracionalitat de les persones que participen en els equips i esports, l'alt grau de contacte físic entre esportistes i equips tècnics i la posició social com a referent de moltes persones adultes dins de l'esport.

Aquests aspectes, a priori, no són per si mateixos problemàtics, però en societats masclistes sí que poden **augmentar el risc de patir violències**. Per tant, és fonamental conèixer com es poden donar aquestes dinàmiques i, especialment, com poder identificar comportaments que no són acceptables i que poden derivar en situacions indesitjades.

Violències masclistes en el tracte entre persones

Moltes de les violències masclistes que es donen en l'àmbit de l'esport i l'activitat física són per **asimetries de poder** basades en les diferències d'edat, el gènere, la jerarquia i la posició social de prestigi o respectabilitat, com pot ser en el cas dels entrenadors o esportistes adults, que fan que moltes persones vulguin ser pròximes a aquestes persones.

Aquestes relacions de poder generen situacions de vulnerabilitat i dependència entre esportistes i equip tècnic, fins i tot entre esportistes de diferents nivells. A més a més, en esports d'equip, és habitual que operin dinàmiques grupals a través de les quals els i les esportistes volen formar part i no destacar negativament de la resta de

companyes i companys. En els deportes individuals, encara hi ha un contacte més estret entre entrenadors/ores i esportistes i major aïllament d'aquestes últimes.

A vegades, dins de la pràctica esportiva, **es normalitzen comportaments agressius i de maltractament, especialment en la comunicació verbal i no verbal**, mitjançant expressions, comentaris, gestos o actes que no són adequats per l'entorn esportiu ni per a les persones, en general. Aquestes situacions es poden donar directament contra les dones o, també, en entorns masculins amb l'efecte de crear una situació de violència masclista envers les dones. Aquests comportaments poden venir d'entrenadors, esportistes i també famílies i públic assistent als esdeveniments esportius.

És clau identificar i conèixer aquestes situacions per tal de rebutjar cap comportament que pugui constituir violència masclista. A continuació, es presenten un seguit de comportaments que es poden donar en les relacions entre esportistes, persones usuàries dels equipaments, equip tècnic, famílies i persones assistents a esdeveniments esportius (Emakunde, 2015; Consell Català de l'Esport, 2020):

Violències masclistes en els espais dels equipaments

Les activitats esportives es desenvolupen habitualment dins d'espais i equipaments concrets com els gimnasos, les piscines o les pistes, que també compten habitualment amb vestidors, sales de fisioteràpia o despatxos. A vegades, també hi ha desplaçaments o competicions esportives que agrupen a distints equips a les mateixes instal·lacions.

Aquests espais tenen uns riscos associats, principalment vinculats als espais privats on es pot produir aïllament cap a la persona esportista per tal d'executar qualsevol classe de violència masclista.

En termes generals, les dones tendeixen a emprar espais interiors, pròxims als llocs de residència, les sales i les piscines i a participar d'activitats col·lectives (SGEiAF, 2024). Els homes, per la seva part, tendeixen a fer servir espais oberts de lliure accés, camps i pistes i a utilitzar més les sales de musculació. Aquest ús diferencial de l'espai és important per poder entendre quines violències masclistes es poden donar en espais tan diversos com pavellons esportius, pistes poliesportives, piscines cobertes o a l'aire lliure, camps de futbols i sales esportives.

A continuació, es presenten una sèrie de **comportaments** que es poden donar en l'ús dels diversos equipaments per part d'esportistes, persones usuàries, equip tècnic, famílies i persones assistents a esdeveniments esportius, en concret diferenciats per:

1. Espais tancats: pavellons esportius, piscines cobertes, pistes poliesportives cobertes, sales esportives, vestidors/dutxes/lavabos, sales de fisioteràpia/infermeria, despatxos de l'equip tècnic o directiu, magatzems, passadissos, etc.
2. Espais a l'aire lliure: piscines a l'aire lliure, camps poliesportius, pistes poliesportives, camps d'atletisme, pistes de tennis i pàdel, espais de xarxa activa, etc.
3. En esdeveniments esportius

Violències masclistes als desplaçaments i viatges

Els desplaçaments i viatges són contextos en les quals, les i els esportistes es troben allunyats del context habitual esportiu, familiar i social i es pot generar relacions no saludables de dependència entre l'entrenador/a i l'esportista, amb especial atenció als viatges amb esportistes en solitari i sense equip.

Encara que les situacions descrites succeeixin normalment fora dels entorns de l'equipament, tenir aquesta informació és clau per tal de detectar qualsevol situació de violència masclista i prevenir-la i reparar-la.

Violències masclistes en les xarxes socials

Les xarxes socials i el món digital ofereixen eines comunicatives útils i pràctiques, a més d'entreteniment que està generalitzat a tota la societat, però que té un major impacte generacional en els adolescents i el jovent. Juntament amb els seus aspectes positius, cal tenir en compte que les xarxes socials també poden amplificar l'exercici de les violències masclistes i, a vegades, esdevé un instrument de violència i assetjament sexual.

Moltes de les situacions, encara que siguin mitjançant espais en línia, poden succeir mentre es dona ús als equipaments esportius i, per tant, s'ha de prendre en consideració.

A continuació, es mostra la informació rellevant en taules en format resum:

Taula 9: Comportaments que poden constituir situacions de violències masclistes

Comportaments que poden constituir situacions de violències masclistes	
Tracte entre persones	• <i>Donar un tracte preferencial, perjudicial o diferent entre esportistes per part d'un superior, entrenador/a o responsable de l'equipament.</i> • <i>Cometre un abús de poder per part entrenadors/ores, responsables de l'equipament, directius/ives de l'entitat o discriminació entre grups d'iguals.</i> • <i>Passar estones amb un/a esportista en espais apartats de la instal·lació.</i> • <i>Emetre comentaris i comportaments que qüestionen o ridiculitzen les dones en general, així com a les esportistes, amb relació a les capacitats i compliment de les seves tasques esportives i laborals.</i> • <i>Emetre comentaris sobre aspectes corporals, característiques corporals, sobre la manera de vestir o d'arreglar-se de les dones o altres persones.</i> • <i>Emetre paraules grolleres, tacs i expressions de naturalesa masclista, sexista o sexualitzant o insults i pulles amb les mateixes connotacions vers les dones.</i> • <i>Emetre bromes, burles o acudits que ridiculitzen a les dones.</i> • <i>Emetre expressions, bromes i opinions homòfobes, siguin de caràcter general o que facin al·lusió a l'orientació sexual d'esportistes concrets.</i>

	• <i>Emetre expressions carregades d'agressivitat que provoquen malestar i creen un ambient hostil o que provoquen por o temor.</i> • <i>Donar instruccions i correccions tàctic-tècniques de manera grollera, amb paraules grolleres i insults.</i> • <i>Intimidat verbalment a través de propostes de caràcter sexual o amb contingut masclista.</i> • <i>Fer preguntes incòmodes o comentaris sobre la vida privada i la vida sexual d'esportistes.</i>
Espais tancats	• <i>Discriminació en l'ús de l'espai donant prioritats als equips masculins en la reserva de les instal·lacions.</i> • <i>Conflictes entre grups d'iguals que es poden donar abans o després de les activitats.</i> • <i>En els casos dels menors, que els vinguin a recollir persones alienes a la família de les quals no es té autorització.</i> • <i>Abans o després dels entrenaments i competicions romandre amb un/a esportista en un espai de la instal·lació amb la porta tancada amb clau o sense.</i> • <i>Els vestidors, dutxes, lavabos, despatxos, sales d'infermeria o fisioteràpia, magatzems, passadissos, etc. són espais d'alta intimitat i vulnerabilitat per a esportistes i persones usuàries i es pot donar violència física, psicològica o sexual:</i> • <i>Apropament inadequat i de no respecte de la intimitat d'esportistes per part d'entrenador/ores, grups d'iguals i persones externes.</i> • <i>Tocament de parts íntimes d'un/a esportista per part d'entrenador/ores, grups d'iguals i persones</i>

	externes. • Bromes i fustigacions referents al físic de les esportistes o usuàries, verbals o amb enregistrament d'imatges. • Conflictes entre grups d'iguals per no haver-hi una persona adulta responsable. • Abús de poder a l'hora d'accedir als vestuaris per persones adultes. • Ús de l'espai per persones adultes quan hi ha persones menors d'edat. • L'aïllament o la cura en determinades parts del cos poden com a excusa fer tocaments o realitzar fotografies. • Utilitzar l'excusa de la necessitat del massatge per alleugerir el dolor físic per tocar les parts íntimes d'un/a esportista.
Espais a l'aire lliure	• Discriminació en l'ús de l'espai donant prioritats als equips masculins en la reserva de les instal·lacions. • Conflictes entre grups d'iguals que es poden donar abans o després de les activitats. • Agressions als trajectes d'anada i tornada als desplaçaments més aïllats, mal comunicats o amb poca visibilitat. • En els casos dels menors, que els vinguin a recollir persones alienes a la família de les quals no es té autorització. • Abans o després dels entrenaments i competicions romandre amb un/a esportista en un espai de la instal·lació.

	• <i>Agressions físiques o sexuals a esportistes i usuàries quan es troben soles desenvolupant l'entrenament.</i> • <i>Comentaris agressius, violents o sexualitzant a les esportistes i usuàries per part de vianants, altres usuaris o esportistes.</i>
Esdeveniments esportius	• <i>Donar prioritats als esdeveniments masculins davant dels femenins, tant per les hores ofertes, com pel lloc i el nombre d'esdeveniments.</i> • <i>Ús sexualitat i discriminatori de la imatge de les dones en les entregues de premis als cartells, les imatges, etc.</i> • <i>Insults, menyspreus i faltes de respecte amb contingut masclista per part del públic o qualsevol persona de l'equip contrincant en un esdeveniment esportiu.</i> • <i>Violències masclistes, especialment sexuals, entre grups d'iguals abans, durant i després de l'esdeveniment esportiu.</i>
Desplaçaments i viatges	• <i>Tractament de qüestions de l'àmbit privat de la persona esportista, traspasant el vincle esportiu i professional entre entrenador/ora i esportista.</i> • <i>Apropament inadequat i de no respecte de la intimitat.</i> • <i>Persona adulta entra, roman i fa massatges en les habitacions d'esportistes o en les sales dels equipaments, amb la porta tancada a més persones.</i> • <i>Personal tècnic o dels equipaments entra a l'habitació d'esportistes o als vestidors sense trucar</i>

	<i>ni avisar.</i> <i>Personal tècnic o dels equipaments roman un temps en l'habitació d'esportistes o als vestidors, sense motiu justificar aparent o quan hi ha persones dins.</i> <i>Personal tècnic fa un massatge en la seva habitació o l'habitació d'esportistes amb la porta tancada o en sales específiques.</i>
Xarxes socials i canals de comunicació	<i>Utilitzar de manera inadequada les xarxes socials i canals de comunicació per compartir informació privada, imatges, textos o qualsevol mena de contingut que pugui danyar a la persona esportista.</i> <i>Obtenir imatges de parts íntimes del cos d'esportistes, persones usuàries i entrenador/ores.</i> <i>Emprar de manera inadequada els canals de comunicació (WhatsApp, TikTok, Instagram, etc.)</i> <i>Trucades telefòniques, correus electrònics, WhatsApp, etc. amb contingut sexual i de caràcter ofensiu.</i>

Mapatge dels equipaments esportius

Els equipaments esportius municipals presenten una gran diversitat de formats classificats dins de la **xarxa bàsica d'equipaments** (a tall d'exemple, camps poliesportius, piscines cobertes i a l'aire lliure, pistes poliesportives, pistes de tennis i pàdel, etc.); la **xarxa activa** (per exemple zones de cal·listènia, rutes urbanes i saludables, parcs de patinatge o *skateparks*, etc.); i la **xarxa complementària** (com poden ser rocòdroms, camps de golf, estadis de futbol, estadis olímpics, centres d'alt rendiment, circuits d'automoció, etc.).

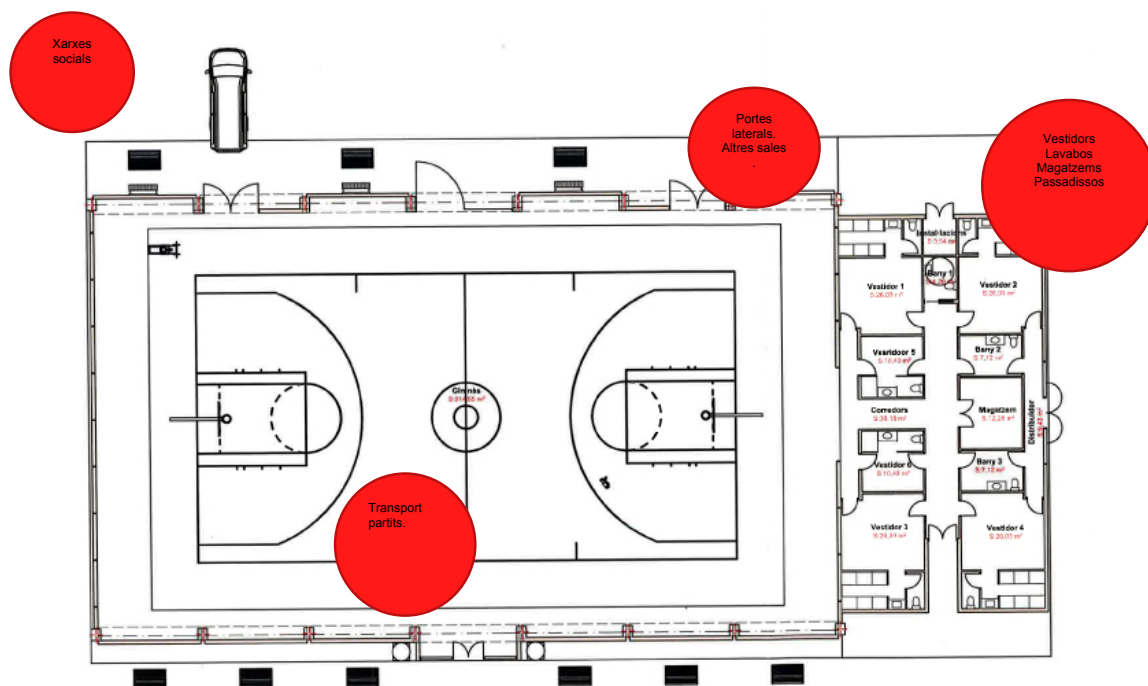
S'ha de tenir en compte els diferents espais on es practica esport perquè es poden produir diferents situacions de violències masclistes. Malgrat això, hi ha unes línies

generals que són independents a l'espai físic on es practiquen les activitats esportives i que s'han de tenir presents.

En aquest sentit, a continuació, es presenten diversos espais on es poden produir situacions de violències masclistes, per la vulnerabilitat més gran en estar aïllats o sense supervisió, tal com es va descriure a les anteriors taules.

Nom dels equipaments amb aquestes característiques: Model de PAV Les Illeses.

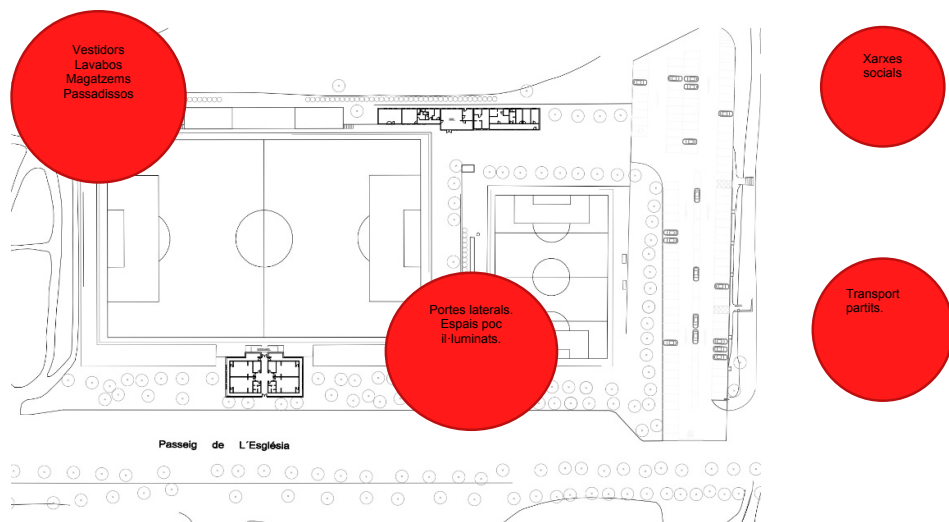
Imatge 4: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa bàsica, exemple d'un pavelló poliesportiu

Font: Elaboració pròpia.

Nom dels equipaments amb aquestes característiques: Model de CAM.

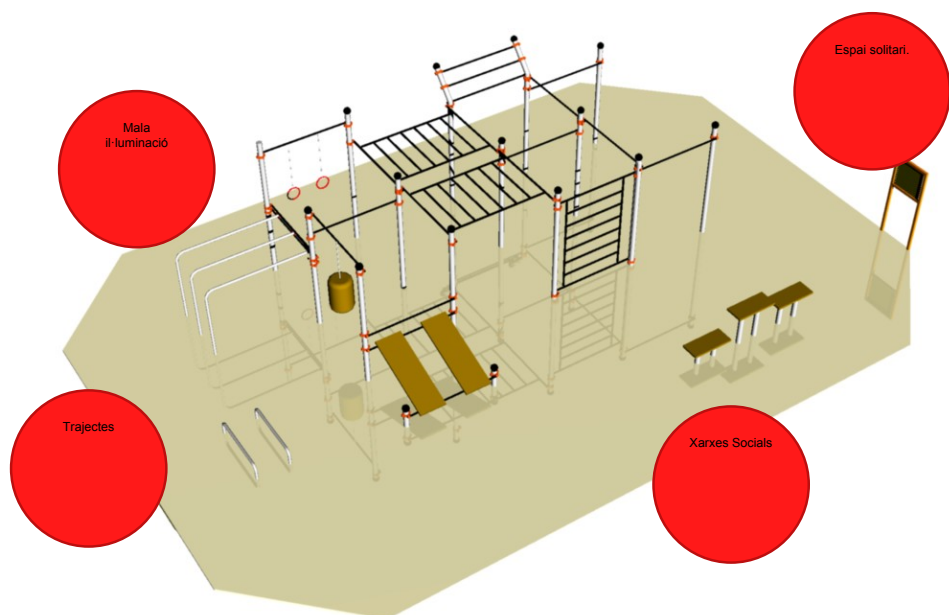
Imatge 5: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa bàsica.

Font: Elaboració pròpia.

Nom dels equipaments amb aquestes característiques: Espais públics (Exemple de Cal·listènia).

Imatge 6: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masculines dins de la xarxa activa, exemple a una zona de cal·listènia

Font: Elaboració pròpia

Nom dels equipaments amb aquestes característiques: Rutes per caminar.

Imatge 7: Mapatge dels espais amb més riscos de violències masclistes dins de la xarxa activa, exemple d'una ruta urbana i saludable.

Font: Elaboració pròpia, Consultoria MiT, 2024 Crèdits de la imatge: Ruta Passeig de les aigües

C. Estratègies preventives davant les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física.

Per tal de prevenir situacions de violència masclistes, es recomana implementar accions de prevenció que garanteixin el compromís de l'equipament i les persones que són responsables d'aquest, la difusió del Protocol i la sensibilització i formació sobre violències masclistes de l'Ajuntament de Lliçà de Vall.

Taula 10: Accions de prevenció de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

Accions de prevenció	
Compromís de l'equipament	Aquestes accions de prevenció tenen l'objectiu de garantir que totes les persones que integrin els equipaments esportius municipals tinguin sensibilitat i es comprometin a lluitar envers les violències masclistes. • Signar i publicar una declaració de tolerància zero

	<i>amb les violències masclistes.</i> <i>• Revisar la normativa interna, el reglament d'ús o el codi de conducta de l'equipament esportiu amb perspectiva de gènere.</i> <i>• Potenciar la igualtat en el funcionament del centre mitjançant la representació de dones en la presa de decisions, com a entrenadores i en qualsevol altre espai que es trobi masculinitzat.</i> <i>• Crear sinergies i espais de coordinació amb aquells ens i organismes del territori que formin part de la xarxa pública d'abordatge de les violències masclistes.</i> <i>• Impulsar xarxes entre les entitats esportives per coordinar una actuació comuna de bones pràctiques davant les violències sexuals.</i> <i>• Designació d'un referent d'igualtat o un equip d'atenció en els esdeveniments esportius davant possibles situacions de violència masclista.</i> <i>• Fixar el model relacional entre persones esportistes menors d'edat i el personal tècnic de les entitats esportives</i>
Difusió del Protocol	<i>Aquestes accions tenen l'objectiu de fer arribar el present Protocol al màxim de persones per tal de garantir que tothom sàpiga de la seva existència i mostrar el rebuig a cap mena de violència masclista.</i> <i>• Creació de la Comissió d'aplicació del Protocol per aplicar-lo de manera efectiva i fer-li seguiment.</i> <i>• Aprovar i difondre el Protocol a la web, intranet, en panells informatius i qualsevol altre espai que sigui visible a les entitats i infraestructures esportives amb informació clau (a full d'exemple, nom de la persona referent, formes de violències masclistes, circuits de denúncia, recursos i eines</i>

	disponibles, etc.). • <i>Crear i destacar la figura de persona/es de referència dins l'equipament i de la figura de delegat/ada de protecció de menors.</i> • <i>Fer arribar el Protocol a les persones treballadores, a noves incorporacions, a totes les persones usuàries, a persones externes que es relacionin amb l'equipament esportiu i promoure la seva signatura de compromís sobre el coneixement i compliment d'aquest, quan calgui.</i> • <i>Fomentar que les entitats esportives s'adscriuiguin a aquest Protocol i ho apliquen a les seves entitats.</i> • <i>Potenciar canals de comunicació que facilitin la visibilitat de situacions de sospita o de risc observada o viscuda per mitjà de la creació d'un correu electrònic específic, una bústia física a l'equipament, un telèfon de contacte de la persona de referència i una bústia ètica de l'ajuntament.</i> • <i>Detectar situacions de risc en espais concrets de l'equipament (vestidors, banys, despatxos 'atenció individual, etc.) i desenvolupar accions per reduir-ne el risc.</i>
Sensibilització i formació	Aquestes activitats tenen l'objectiu de sensibilitzar i formar tant al personal dels equipaments esportius, com a les entitats, les persones esportistes i les famílies per tal de treballar per erradicar cap mena de violència masclista. • <i>Afavorir la participació del personal en accions de prevenció de les violències masclistes com formacions sobre detecció de situacions d'abús, assetjament sexual o assetjament per raó de gènere o d'expressió de gènere.</i> • <i>Participar en jornades formatives, tallers i xerrades sobre la igualtat de gènere i les violències masclistes.</i>

	• <i>Planificar jornades, formacions o tallers de sensibilització dirigits a:</i> • <i>Tot el personal de l'equipament (bàsica).</i> <i>Persones de referència / delegat/ada de protecció (especialitzada).</i> • <i>Persones usuàries i famílies.</i> • <i>Disposar de material de sensibilització i de difusió sobre les violències masclistes dins de l'equipament esportiu perquè sigui visible i accessible per a totes les persones que hi accedeixen.</i> • <i>Desenvolupar i implementar un pla de formació anual en matèria de perspectiva de gènere i violències masclistes.</i> • <i>Organitzar actes al voltant dels dies assenyalats com són el 8 de març (Dia Internacional de les Dones) i el 25 de novembre (Dia Internacional contra les violències masclistes), el 17 de maig (Dia Internacional contra la LGTBIfòbia), 19 de novembre (Dia Internacional contra l'abús d'infants). Així com altres dates vinculades a la lluita per la igualtat de gènere.</i> • <i>Adherir-se a campanyes institucionals de reivindicació i commemoració.</i> • <i>Dissenyar campanyes pròpies amb materials que les complementi, com poden ser: fulls de mà (flyers), cartells, pòsters, infografies, díptics, material de marxandatge, etc. per sensibilitzar vers les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física.</i>
--	--

Font: Elaboració pròpia a partir del Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals (Diputació de Barcelona, 2023)

6.2. Reparació integral de les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i l'activitat física

La reparació és el “conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris”.
Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, el dret de les dones a erradicar la violència masclista

La reparació integral consisteix en el conjunt de mesures adoptades pels agents responsables en la intervenció de les violències masclistes amb l'objectiu de garantir els drets reconeguts, restablir tots els àmbits danyats i garantint-ne la no-revictimització i la no-repetició (Departament d'Igualtat i Feminismes, 2022).

La reparació per a la no-repetició busca garantir el dret d'una vida lliure de violències masclistes, que té com a punt de partida la detecció d'aquestes violències tant per omissió com per males pràctiques des de les institucions i té l'objectiu final que aquestes situacions no tornin a passar.

A. Accions per l'abordatge de la reparació integral

La reparació integral s'aconsegueix mitjançant quatre eines claus, **la detecció, l'acompanyament integral, la valoració integral dels riscos i la investigació i sanció.**

La reparació finalitza amb la recuperació per part de la dona, adolescent o infant que ha patit la violència masclista mitjançant el restabliment de totes les àrees i àmbits danyats per la situació viscuda.

Taula 11: Accions per l'abordatge de la reparació integral

Accions per l'abordatge de la reparació integral	
Accions per la detecció de la	Formar i sensibilitats vers les violències masclistes en

violència masclista	<i>l'àmbit de l'esport i dels equipaments esportius.</i> <i>Elaborar i compartir un seguit d'exemples sobre violències masclistes a l'esport.</i> <i>Compartir el mapatge sobre els riscos, adaptat a l'equipament esportiu municipal.</i> <i>Incloure els comportaments sancionables, amb la seva corresponent gravetat en la normativa o reglament d'ús de l'equipament.</i> <i>Compartir els circuits d'actuació existents a l'equipament.</i>
Accions per l'acompanyament i intervenció de la violència masclista	<i>Formar a les persones referents del Protocol i a la Comissió de seguiment i avaluació vers les violències masclistes en l'àmbit de l'esport i dels equipaments esportius.</i> <i>Definir les actuacions que es portaran a terme en els diferents moments de l'acompanyament tant amb la persona agredida (segons si és major o menor d'edat) com la persona agressora (si es considera adient).</i> <i>Assegurar la confidencialitat de la persona afectada i la protecció de les seves dades personals (ANNEX 3. Document de compromís de confidencialitat).</i> <i>Conèixer tots els serveis permanents i especialitzats en violència masclista del territori per proporcionar la informació necessària i la derivació més adient, amb el consentiment de la persona afectada.</i> <i>Garantir el seguiment i l'avaluació de les situacions per part de la Comissió.</i> <i>Definir les sancions i les mesures d'intervenció envers les persones agressores.</i>

Accions per la valoració integral dels riscos	• <i>L'avaluació ha de ser individualitzada i adaptada als tipus de violència masclista i s'ha de basar en la percepció subjectiva del risc de la dona, adolescent o infant en relació amb la relació de poder (dependència emocional, econòmica, etc.) de l'agressor.</i> • <i>Incloure com a risc els riscos de patir actes violents greus i la possibilitat de patir noves manifestacions de violències com violència psicològica, econòmica, laboral o social.</i>
Accions per la investigació i sanció	• <i>Coordinar-se de manera efectiva entre els agents per garantir la no-revictimització.</i> • <i>Formar als agents vers les violències masclistes.</i> • <i>Respectar els temps que les dones, adolescents i infants necessitin per denunciar (si ho consideren adient).</i>

Font: Elaboració pròpia a partir del Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals (Diputació de Barcelona, 2023) i el Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes (Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, 2022).

B. Principis bàsics d'intervenció

En tot el procediment d'intervenció, s'ha de garantir els següents **principis bàsics** per part dels agents implicats:

Principis bàsics d'intervenció	
Confidencialitat i discreció	La informació recopilada en el procés tindrà un caràcter totalment confidencial, garantint la no divulgació de la informació relacionada amb el contingut del procés de recerca ni les denúncies presentades.
Dret a la informació	Totes les persones implicades tenen dret a ser informades sobre el procediment, els drets i deures, les fases a desenvolupar i el resultat final.
Diligència deguda i celeritat	En el procediment s'informarà sobre els terminis de resolució de les fases, per aconseguir celeritat i la resolució ràpida de la denúncia.
Imparcialitat i transparència	Les persones que participin en procediment d'investigació i denuncia no tindran cap vinculació amb les parts implicades per assegurar la neutralitat, l'objectivitat i el respecte a les parts.
Protecció davant possibles represàlies	Totes les persones que participin en el procediment han d'estar protegides i no rebre cap tipus de represàlies. Cap persona implicada ha de patir represàlies per participar en el procés de comunicació o denúncia d'una situació d'assetjament.
Col·laboració	Totes les persones que siguin citades en el transcurs dels procediments del Protocol tenen el deure d'implicar-s'hi i de

	col·laborar.
Respecte i protecció	S'actuarà amb respecte i discreció per protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades. A més, les persones implicades estaran acompanyades i assessorades per una o diverses persones de la seva confiança de l'entorn de l'ens.
Mesures cautelars	Si durant el procediment i fins al tancament del cas hi ha indicis de violència, les persones encarregades de les diferents fases poden implantar mesures cautelars.
Suport de professionals amb formació	Quan sigui adient, es comptarà amb la participació de persones formades vers les violències masclistes.
Reparació	Es buscarà la restauració del dany produït en el vessant material, simbòlic i emocional. La reparació busca assegurar la no repetició dels fets victimitzants, el reconeixement públic dels fets – veritat –, el perdó públic i el restabliment de la dignitat de les víctimes.

C. Notificació d'una situació de violència masclista

En l'aplicació del Protocol es poden presentar dos tipus de notificacions que poden donar peu a la seva activació:

- **Comunicació** (informal): posar en coneixement d'alguna situació de violència masclista a la persona de referència o a la Comissió de seguiment i avaluació. S'informarà a la persona dels seus drets i de la possibilitat de formalitzar una queixa per escrit. Aquesta informació es traslladarà a la Comissió, respectant l'anonimat de la persona si ho ha sol·licitat, amb l'objectiu de recollir aquesta situació, analitzar-la, detectar problemes i cercar solucions.
- **Queixa** (formal): comunicació per escrit de qualsevol persona en contacte amb l'equipament esportiu que manifesta i comparteix una situació o fet que pot constituir una situació de violència masclista. Aquesta queixa pot ser interposada

per la persona víctima o per qualsevol testimoni mitjançant un model estàndard (ANNEX 4. Model de queixa), ha de ser contestada per part de l'equipament i no sempre significarà l'activació del Protocol perquè caldrà fer una valoració dels fets. Si la valoració t'identifica una possible situació de violència masclista, s'ha d'activar el Protocol.

Les queixes s'han de comunicar mitjançant canals establerts, coneguts i accessibles i es pot notificar a través de les persones referents del Protocol, els referents de protecció o la bústia electrònica establerta en el protocol.

Taula 12: Informació sobre el contacte de la bústia de queixes o comunicacions

Bústia de queixes o comunicacions: violenciasmasclistes@llissadevall.cat

Bústia electrònica

Una bústia electrònica és un espai digital creat per notificar qualsevol queixa vinculada a l'abast del present Protocol. Es poden fer servir diferents eines com un compte de WhatsApp, un correu electrònic, un formulari anònim, etc. Aquesta informació arribarà directament a la persona referent o la Comissió de seguiment i avaluació del Protocol que iniciaran la investigació per valorar si s'està davant d'una situació de violència masclista.

Pel correcte funcionament de la bústia electrònica, cal tenir en compte els següents aspectes:

- La resposta s'ha de donar abans de les 72 hores posteriors a la consulta i es recomana comunicar a les persones demandants el temps de resposta previst.
- La bústia electrònica ha de ser permanent i cobrir tots els períodes de l'any.
- Es recomana garantir l'accés a la bústia electrònica en els idiomes més parlats per les persones usuàries de l'equipament esportiu.

Independentment dels canals de notificació a través dels quals arribi la comunicació o la queixa, la Comissió i les altres persones responsables del Protocol han d'actuar per tal de poder implementar mesures cautelars si fos necessari.

D. Eines de suport per a les persones afectades

En el moment en què hi ha una revelació d'una situació de violència masclista, dels tipus que sigui, és fonamental crear una **atmosfera de confiança i suport a la persona esportista** per tal de facilitar la comunicació de les violències (Consell Català de l'Esport, 2020). En aquest sentit, caldria seguir els següents passos:

- **Activar el Protocol** per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments esportius municipals.
- **Mostrar preocupació i cura de la víctima.** En aquest sentit, quan una persona comunica que ha patit algun tipus de violència masclista o s'identifica alguna situació, és fonamental que la persona o persones que rebran el primer contacte amb ella siguin capaces de fer-li un adequat suport y acompanyament per tal d'iniciar de manera satisfactòria el procés de recuperació. A més, des del moment inicial de revelació d'una situació de violència, cal tractar a les persones afectades amb respecte i confidencialitat.
- **Oferir uns espais adequat i generar un clima de confiança y seguretat** mitjançant l'escolta activa, sense forçar el relat de la persona, i mai culpar o responsabilitzar a la persona de la violència que ha patit i està patint.
- **Escotar activament**, sense interrompre, i prestant molta atenció a la comunicació no verbal.
- **Ajudar la persona a pensar i ordenar les seves idees**, evitant en tot moment justificar, minimitzar, normalitzar o tolerar cap mena de violència masclista.
- **Tenir cura dels missatges que es comparteixen amb la persona afectada**, sense emetre judicis de valor sobre el relat de la persona afectada, sense prometre una solució i evitant transmetre angoixa.
- **Acompanyar i derivar.** És important reconèixer les nostres capacitats i límits per poder derivar als serveis i recursos més adients per la situació i les necessitats de les persones afectades.

Taula 13: Respostes davant una revelació d'una situació de violència

Respostes adequades	Respostes inadequades
• Creure la persona que ho explica	• Negar l'abús

• Mantenir la calma • Aclarir-li que el responsable és l'adult, la persona de més edat o, en tot cas, la persona que hagi exercit la violència • Fer-li saber que se'n sortirà • Assegurar-se que no ha patit lesions físiques • Fer-li sentir orgull per haver-ho explicat • Ajudar la víctima a acceptar els sentiments • Expressar afecte • Protegir	• Culpar la víctima • Reaccionar amb alarma • Posar l'accent en el nou estatus de persona abusada o persona assetjada • Sobreprotegir la víctima
--	---

Font: Protocol per a la detecció, prevenció i actuació davant l'abús sexual i l'assetjament a les escoles municipals de música, dansa i centres de les arts (2022)

E. Derivació i coordinació de les situacions de violència

En el moment que s'ha comunicat o s'ha emès una queixa per una situació de violència masclista, s'ha d'activar el Protocol i tenir en compte diferents aspectes:

1. Qui és la persona agredida o persones agredides i qui és la persona agressora o persones agressores.
2. Avaluació de la urgència i la gravetat de la violència
3. Correcta derivació i coordinació amb els recursos i serveis disponibles d'àmbit territorial i autonòmic.

Persona afectada i persona agressora.

Segons el perfil de la **persona afectada** s'ha de tenir en compte les següents consideracions:

Taula 14: Derivació i coordinació en el cas del perfil de la persona afectada

Derivació i coordinació segons perfil persona afectada	
Si la persona afectada és menor d'edat	Comunicar i denunciar la situació Comunicar a les autoritats competents atenent les circumstàncies del cas (SBAS, EAIA, Mossos d'Esquadra) i a la família o persona tutora (sempre que sigui possible o no siguin aquestes persones les agressores). Cal comunicar l'edat de la persona menor, el tipus de violència patida i la persona agressora de la qual s'ha tingut coneixement.
Si la persona afectada és una usuària/esportista major d'edat	Si la persona vol, cal donar informació sobre els recursos disponibles i activar el Protocol.
Si la persona afectada és treballadora de l'equipament municipal o d'alguna de les entitats esportives	Aplicar el Protocol i les mesures cautelars i reparadores recollides al protocol d'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral, al conveni col·lectiu, la normativa laboral o els acords de treball.

Segons el perfil de la **persona agressora** s'ha de tenir en compte les següents consideracions:

Taula 15: Derivació i coordinació en el cas del perfil de la persona agressora

Derivació o coordinació segons perfil persona agressora	
Si la persona és treballadora de l'equipament o d'alguna de les entitats esportives	Aplicació de mesures i sancions vinculades a la relació laboral si està recollit en un protocol d'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral, al conveni col·lectiu, la normativa laboral o

	els acords de treball.
Si la persona és usuària de l'equipament	Sancions amb les mesures establertes en la normativa i reglament d'ús de cada equipament.
Si la persona és externa a l'equipament	Es posarà a la disposició de la persona agredida els serveis de la xarxa d'atenció especialitzada en violències masclistes.

Mesurament de la gravetat

L'atenció d'una situació de violència masclista als equipaments esportius ha de venir determinada pels factors de la immediatesa i la gravetat dels fets. La **immediatesa** implica la necessitat d'intervenir per cessar o evitar la violència que s'està produint en el precís moment o que siguin imminents. La **gravetat** es refereix al grau d'intensitats de les violències.

Taula 16: Nivells de gravetat de les violències masclistes

Tipus de violències	Nivell 1: violència lleu	Nivell 2: violència greu	Nivell 3: violència molt greu
Violència física	Invasió de l'espai propi, intimidacions, empentes, colpejar les portes, finestres o altres objectes del voltant enmig de les discussions, etc.	Immobilitzacions, escopir, perseguir, cridar de manera premeditada a prop de l'orella, tancar la dona en una habitació o en un espai tancat, treure-li l'aigua calenta quan ella s'està dutxant o fent-la servir, etc.	Agressions físiques com bufetades, cop de puny, mossegar, colpejar, esgarrapar, pessigar, tirar o arrossegat pels cabells.
Violència sexual	Cosificar el cos de les esportistes o treballadores de l'equipament, gestos i	Tocaments no desitjats, assetjament sexual, proposar pràctiques sexuals	Enregistrament o difusió de fotos o vídeos de caràcter sexual sense el seu

	comentaris obscens i lascius, mirades intrusives, comentaris sexuals no desitjats, etc.	sense context, etc.	consentiment, exhibicionisme, agressions sexuals, coaccions o amenaces per obtenir sexe, etc.
Violència psicològica	Insults, burles sexistes, jutjar la vida sexual afectiva, menyspreus, criticar constantment allò que la dona diu o fa, ignorar-ne la presència, desautoritzar-la, etc.	Amenaces, coaccions, comentaris explícits sobre l'aparença, assetjament, etc.	Amenaces de mort o de suïcidi, etc.
Violència social	Colpejar objectes, cosificar, utilitzar llenguatge sexista, humiliar, infravalorar o vexar-la en presència de terceres persones, amistats i/o familiars, escampar les intimitats i els secrets de la dona en públic, etc.	Exercir control sobre les entrades i les sortides de la dona, registrar i controlar les comunicacions que té la dona amb altres (registre del telèfon mòbil), impedir i/o dificultar el contacte amb els seus familiars o persones properes, colpejar fort, llençar o trencar objectes, etc.	Crema objectes, fer mal a persones o animals de l'entorn propi, etc.

Font: Elaboració pròpia a partir del Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals (Diputació de Barcelona, 2023).

Tanmateix, també cal tenir en compte que, segons el Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals, Diba 2023, l'acumulació de més de 3 violències lleus o greus en menys de 6 mesos constitueix una violència greu o molt greu, respectivament.

La informació sobre els serveis de la xarxa territorial de violències masclistes ha d'estar clara, visible i identificable per poder informar i derivar a qualsevol persona que hagi patit

una situació de violència masclista i vulgui fer-les servir. A continuació, es recull els recursos disponibles a Lliçà de Vall.

F. Circuits d'actuació

Els circuits d'actuació són generals i inclouen els passos i agents fonamentals que ha de tenir un circuit. Cada ens i equipament pot adaptar-los si ho considera adient.

Davant del coneixement d'una situació o un cas de violència masclista als equipaments esportius de l'Ajuntament de Lliçà de Vall, cal informar a la persona de referència, a la Comissió o al referent de protecció del Protocol de la situació amb **cautela, respecte i confidencialitat**.

1. En un primer contacte amb la persona informant (testimoni o víctima), cal escoltar-la de manera activa per poder valorar la urgència i les necessitats.
2. Després, i si no s'ha fet, es formalitzarà la informació per escrit, informant del procés i de les alternatives existents.
 - a. Si la persona afectada és treballadora, s'activarà el protocol corresponent d'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral.
 - b. En el cas de menor d'edat, s'activarà sempre el circuit.
3. Una vegada s'ha fet la queixa, s'activa la Comissió i s'ha d'obrir un procés d'investigació.
 - a. Cal informar les persones implicades o perjudicades dels drets i recursos que les assisteixen.
 - b. Es valoraran mesures cautelars i possibles sancions. Aquestes sancions han d'estar recollides en el règim disciplinari i règim de sancions de l'equipament i es recomana demanar el suport especialitzat de professionals expertes o dels serveis jurídics de l'ajuntament.
 - c. Aquesta fase conclou amb l'informe de conclusions (ANNEX 10. Model d'informe de resolució d'una queixa) en què quedaran recollits els fets i la proposta de possibles sancions i mesures per activar.
 - d. L'informe s'eleva a l'autoritat, òrgan o figura competent (departament de recursos humans, direcció, alcaldia, etc.).
4. Es pot demanar suport extern especialitzat per al procediment de la investigació interna i elaboració de l'informe de conclusions.

5. Es pot valorar la coordinació amb serveis d'atenció en violències masclistes del territori i s'ha de sol·licitar assessorament i acompanyament de l'Ajuntament.
6. L'activació del protocol no impedeix a la víctima que acudeixi a la via judicial per denunciar els fets penalment.

7. Seguiment i avaluació del Protocol

L'objectiu del Protocol és ser un document viu i transformador amb capacitat d'adaptació a les diferents realitats i necessitats que puguin sorgir de la realitat municipal i de l'evolució de l'aplicació del mateix davant la prevenció i reparació de les violències masclistes. Per assolir aquesta finalitat, s'estableixin mecanismes de seguiment i avaluació a la disposició de les persones responsables del Protocol.

En aquest sentit, s'estableix que la Comissió, les persones referents i els referents de protecció (si escau) es reuniran 2 vegades a l'any, per fer seguiment de la implementació del Protocol i avaluar possibles canvis i millores a afegir.

Aquest espai també s'aprofitarà per fer formació continuada i adquirir coneixement i competències pel correcte desenvolupament de les tasques propis de les persones que formen part de la Comissió.

8. Bibliografia

Ajuntament de Barcelona – Àrea d'Esports (2023) Iceberg de les violències masclistes a l'esport.

Consell Català de l'Esport (2020). La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes.

Emakunde (2015). Guía para la prevención de acoso y abuso sexual a mujeres en el deporte. Pautas para un Protocolo.

Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya (2022). Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes.

Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya (2023). Llibre blanc de la prevenció de les violències masclistes.

Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya (2024). Dades sobre feminicidis a Catalunya PoweBi. Data de consulta 8 d'abril de 2024.

Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya (2021). Què has de saber de la violència sexual.

Diputació de Barcelona (2021). La incorporació de la perspectiva de gènere en el sistema esportiu local.

Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació, Esports i Joventut (2022). Protocol per a la detecció, prevenció i actuació davant l'abús sexual i l'assetjament a les escoles municipals de música, dansa i centres de les arts.

Diputació de Barcelona (2023). Protocol marc per a l'abordatge de les violències masclistes en equipaments municipals.

Direcció General de Joventut (2020). Protocol de prevenció dels abusos sexuals i altres maltractaments en l'àmbit de l'educació en el lleure.

Gilligan, Carol (1993). Carol Gilligan's In a Different Voice. Chez Baldwin Writer's House Digital Collection.

International Olympic Committee (2024). Harrasment and abuse in sport

Observatori Català de l'Esport (2023). Dones i esport català. Dossier estadístic 2023. INEFC.

Sanz Ramón, Fina (2017): El buentrato como proyecto de vida. Ed. Kairós. Barcelona.

Secretaria General de l'Esport i l'Activitat Física (SGEiAF) de la Generalitat de Catalunya (2024). Pla d'impuls de l'esport femení a Catalunya 2024-2030.

Lliçà de Vall, a data de la signatura electrònica

Xavier Castillejo Fernández
Alcalde